

ЛЪЧЕВАТА БОЛЕСТ НА КОНСТИТУЦИЯТА

И НА ПРЕХОДА

Минчо МИНЧЕВ

Само преди дни министърът на правосъдието в Служебното правителство, проф. Янаки Стоилов, на въпрос дали са необходими поправки в Конституцията, която на 12 юли навършва 30 години от нейното приемане, отбеляза, че тя не се нуждае от никакви особени промени.

При цялото ни уважение и респект към качествата му на юрист и изтъкнат конституционалист, един от създателите на Конституцията, ще си позволим да изразим мнение различно от неговото. Това е и причината да започнем отдалече, от твърде далече.

Кризата от лятото на 1991 г. отдавна вече е забравена. И само малцина може би си спомнят, че преди 30 години причината за нея се олицетворяваше с предстоящото приемане на Конституцията на Република България.

А тя, ни повече, ни по-малко, бе надеждата за ново, демократично начало на обществения живот в Отечеството. И тъй като нищо на този свят не става случайно, ако погледне по-нашироко човек, няма как да не се досети, че и този държавно-строителен акт не е минал без високото внимание на един или друг „Голям брат“. Още повече, че подир Малта – 1989-та, те работеха така сговорно и дружно, че предателството започна да се представя под етикета „новие мышление“, или пък като „налагане и усвояване на демократични ценности“.

На стр. 2

140 години след началото на управлението на император Александър Трети, президентът на Русия Владимир Путин откри паметник в негова чест, в Гатчина, където е живял руският цар-миротворец.

ЗАЩО ПУТИН НЯМА РАЗНОГЛАСИЯ С АМЕРИКА?

Най-силното символично значение в Петербургската програма на Владимир Путин тези дни, е събитие, което няма нищо общо с участието му в Международния икономически форум. Но съботното събитие, както и всичко, което президентът каза в петък на ПМИФ, има пряко отношение към самоопределението на Русия, на нейната стратегия и линия в глобалната игра.

За съботните планове на Путин малко по-късно - а на форума, президентът говори не само

Петр АКОПОВ

за руската и световната икономика, но и отговори на въпроси за предстоящата среща с президента на САЩ. В своя отговор той формулира не общите ни очаквания от срещата на върха в Женева, а своето разбиране за американско-руските отно-

шения като цяло. Изразявайки се възможно най-дипломатично, Путин обяви, че "трябва да се опитаме да намерим начини за регулиране на тези отношения. Днес те са на изключително ниско ниво".

Новата формула на Путин се състои от две части, които на пръв поглед донякъде си противоречат. „Нямаме разногласия със САЩ“ - „Руско-американските отношения в известна степен станали заложници на вътрешнополитическите процеси в самите САЩ“. Ако обаче анализираме същността на казаното се вижда, че противоречието отсъства.

Защото това не е първият случай, в който Путин казва, че от-

ношенията между двете страни са станали твърде зависими от борбата за власт в САЩ. Тази идея той повтаря от самото начало на президентството на Тръмп. Повтаря я от онзи момент, в който започнаха да го обвиняват във „връзки с Русия“. По този начин се целеше да бъде блокирана възможността Тръмп не просто да не се „разбира“, а изобщо да комуникира с Путин, както и неговата администрация - да води диалог с руското ръководство. Основната цел на тази реалност не бяха руско-американските отношения като такива, а дискредитирането и свалянето на Тръмп.

Сега, когато „Вашингтон-

ското бласто“ успя да изхвърли Тръмп от Белия дом, тази задача изглежда решена, въпреки че инерцията от използването на антируски етикети при вътрешните разправи, е много голяма, а и Тръмп не се отказва да отмъсти.

Съществува обаче възможност поне малко да се поотделят отношенията между двете страни от вътрешноамериканската криза, характерна с използването на такива примитивни и разрушителни методи във вътрешнополитическата борба като етикета за „руския агент“. Точно за това говореше сега Путин:

На стр. 6

ЛЪЧЕВАТА БОЛЕСТ НА КОНСТИТУЦИЯТА

От стр. 1

По онова време мълвата за два документа беше „притча во азицех“. Забележително е, че и двата бяха определени за „основополагащи“. Единият курираше надеждите за бъдещето на България по законите на демокрацията, а другият – не без ирония – неговите създатели бяха нарекли „Проект за икономически растеж“. И тъй като едва ли някой си спомня такова название, ще припомним по-известното: „Програма Ран-Ът“. Именно тя бе определяна като „мостът“ и праяката връзка с благоденствието, което чакало народа ни при пазарната икономика.

Мълвата в този смисъл бе дотолкова плътна, че един вид отвсякъде еднакво седящ, се зае едва ли не да изготвя графичните за почивка на Канарските острови за навивните сини стъпки. Тогава, по силата на някаква омерта, и „сини“, и „червени“ не смееха да произнесат думата капитализъм. Така този „основополагащ документ“ неусетно и непреклонно се превръщаше в Конституция на прехода, екстриите от който предъхваме и с мъка преглъщаме вече 30 години.

дини.

По отношение на другия документ нещата на пръв поглед не бяха така безпроблемни. Дали като форма на застраховка, чийто падеж на полицата щеше да бъде индугенция за тези, които някой предвиждаше да се окажат прави, когато вече всичко е погрозено, както е днес, или заради първосигналния им, внушен, креслив антикомунизъм, 39 народни представители от Седмото Велико Народно събрание, напуснаха парламента на 14 май 1991 г. и обявиха гладна стачка. Не искали били Конституцията да бъде приета от него, а от некомунистически парламента.

От само себе си се разбира, че зад пищните драперии на тази драстично обявена от тях инициатива, се е скривал някакъв хитроумен план. Времето обаче беше такова, че както се пее в песничката на Булат Окупила на някаква омерта, и „сини“, и „червени“ не смееха да произнесат думата капитализъм. Така този „основополагащ документ“ неусетно и непреклонно се превръщаше в Конституция на прехода, екстриите от който предъхваме и с мъка преглъщаме вече 30 години.

Вътре в парламента, 300 и

Стоян Ганев, Михаил Неделчев, проф. Елка Константинова и Стефан Савов бяха едни от главните действащи лица по време на т.нар. гладна стачка.

повече депутати дотъкмяваха „ДертЛиловската“ Конституция. И те бяха не по-малко стреснати от съобщението, че комисията „Тамбуев“, която се

беше занимавала с досиетата им, е приключила работата си. Отделно от това, забравеният днес герой на онези дни – Илич Цветков, бе внесъл

предложение за разпускане на Седмото Велико Народно събрание. С други думи, харосът бе пълен, водата мътна, и както е още от времето на Христо Ботев - „умът не види добро ли, зло ли, насреца иде!“

Ако да бяха по-мъдри „совите“, които нашепваха „спонтанните“ решения на Стефан Савов, Стоян Ганев или Илко Ешкенази, светла им памет, на Златка Русева, Александър Йорданов, Едвин Сугарев или Георги Марков, може би щяха по-успешно да прикрият целта на занятието. Тя също бе видна отвсякъде, но кой да ти гледа! И стана това, което беше планирано да стане: не бе разпуснато Седмото Велико Народно събрание, нито пък споменатите антиконституционалисти изпълниха закана си, че „кракът им няма да стъпи повече в парламента“; нито пък клетвата на Блага Димитрова застигна някого от онези 313 народни представители, които подписаха Конституцията. Онова, което постигна „гладната стачка“ обаче, бе вдигането на гласа на тоталното отрицание, който им осигури победата в 36-то Обикновеното Народно събрание, „с малко, но завиная!“ и който

И НА ПРЕХОДА

оттогава кара да ври неизлишно отровената кръв на нацията. Каквато беше и обявената цел на големия страх и на планирания хаос през лятото на 1991 г. - гладната стачка, тази предтеча на цветните революции, изпробвана за първи път в България.

„Проектът за икономически растеж“, който се оказа поръчан от министър-председателя Андрей Луканов, със своите оперативни препоръки, изрична в небитието превъзходното и плодотворно българско земеделие; потроши милиардни фондове в промишлеността, машиностроенето, военното дело, и национална сигурност, помете всички достижения в здравеопазване, образование и завоевания в социалната сфера. Той обезпечи с най-пълно съдържание определението на покойния днес д-р Чирков за „една обречена България!“ Въпросът, който остана да виси във въздуха и, който така и не намери своя отговор, бе: защо при всички свободни и високи цели, осигурени и прокламирани от Конституцията - свободна воляизява и осигурено партийно сдружаване, от тогава до днес нито народното представителство, нито институциите, са отговорили поне частично, на представата на народа ни за справедливост, за ред, държавност и осигурено бъдеще.

„Нова Зора“ през годините не е престанала да търси отговора на този въпрос. Публикували сме мненията на едни от най-светлите умове на българската нация. Не се уморихме да предупреждаваме, да изтъкваме съмнения и истини. И все питахме: въз основа на какво в България бе приета законова база, която даде „зелена светлина“ за антисоциалните, антидържавните и антинародните по същество политики? Тяхното задействане доведе държавата, и народа ни, до пълна нищета. На всичко отгоре тези политики бяха охранявани от съдебната система, която поради своя статут всъщност стана гарант за недъжестия на т.нар. преход.

Поради тази наша непримиримост ни наричаха секта, наричаха ни черногледци, оцветяваха ни в червено и кафяво до степен, че в битката с негативното развитие на Отечеството, колелите от „Дума“ ни определяха като „ултралевият вестник!“ - може би като контрапункт на тяхното свърхпримирение, диалогичност и политкоректност. Накрая,

Александър Симов, иначе не пропускащ да подчертае своята свързаност със социалния идеал, на Празника на левия печат и в „Дума“, тази година, въобще ни зачерта. Но това е отделна тема и за нея – някой друг път, като например, когато се броят пилиците и, когато бесепарският пилигрим Симов – след Кърджали, Смолян и Враца, прибави още няколко избирателни окръга, където не искали да чуят за него. Все едно, „Зора“ не отмъщаваша, но и не забравя!

Днес, с два интегрални тедкста, свързани с главния въпрос за генерираната духовна и социална нищета на нацията, както и за напредналата ерозия на нейната хилядолетна държавност, се опитваме да предупредим отново за главния недъг, на който стана жертва бъдещето на народа ни. Това е НЕНАКАЗУЕМОСТТА, която вече 30 години създава увереност на висишъщност стана гарант за недъжестия на т.нар. преход.

Поради тази наша непримиримост ни наричаха секта, наричаха ни черногледци, оцветяваха ни в червено и кафяво до степен, че в битката с негативното развитие на Отечеството, колелите от „Дума“ ни определяха като „ултралевият вестник!“ - може би като контрапункт на тяхното свърхпримирение, диалогичност и политкоректност. Накрая,

Това твърди и анализаторът Иван Ценов. Това е и причината да се върнем отново към интервюто с него още от края на 2015 г. Тази публикация, както и много други по темата, все от страниците на „Нова Зора“, г-н Иван Ценов е изпратил до президента на Република България Румен Радев и до председателя на БСП Корнелия Николова. Не би било зле те да бъдат прочетени и от проф. Янаки Стоилов. И доколкото през тези 30 години стана ясно, че изработването на Конституцията, не е само юридически, а преди всичко политически акт, намираме, че тревогата ни е напълно основателна. Причината е, че продължава, което е видно и от настоящите издателни листи на партиите, една сякаш умислено търсена отрицателна селекция при подбора на кандидатите за народни представители. Днес те са все още невинни, още не знаят, но утре, когато осмислят своята ненаказуемост, относно законите, за които ще трябва да гласуват, аз ни е майка родила!

Освен това, просто и очевидно е тържеството на култивирания интелектуална недостатъчност – най-типичният белег, охарактеризиращ същите тези хора. При това положение никога не бива да очудва отсъствието на дебати и позиции при приемането на един или друг закон. Или пък

ако го разбираме като отгласване от додесетонемврийския модел. От Националната кръгла маса, през целия процес на изработване на Конституцията, личи идеята за съгласието.

Консенсуалната политическа философия е нещо изключително важно в съвременното демократично политическо устройство. Консенсуализмът не е абстрактен моралистичен призив за разбирателство. Той е практически принцип. И днес неговото първо проявление е общото признаване на Конституцията. Тя е базата на политическото и институционалното разбирателство. Но преди да се договаря политиката, следва да се признае равнопоставеността на преговарящите, а от там - да се договарят формата и процедурата, по които ще се осъществява политиката. Съгласието е желано по същество, но то не винаги е възможно и необходимо. Нормалното е политическите сили и дейци да преценяват нещата различно. Те спорят и се конкурират кое е най-доброто - съобразно ценностите и опита си. Винаги обаче е желано и постижимо съгласие по формата, по процедурата, по равното право на участие в политическия дебат

онази пословична вялост, която струи от пленарните заседания, върховното интелектуално усилие при които е натискало на съответното копче за гласуване.

И излиза че нещо генерално е събрано. И че съдбата на държавата и народа е във волята на хора, които знаят, че каквато и вреда да допринесат с приемането на един или друг закон, никой няма да им потърси отговорност, заради инерцията на безмисловната рутинност или не дай си Боже, на скрития и незабележим умисъл в полза на една или друга заинтересована страна.

Или защото може би става въпрос за някоя умело заложена ядрена мина, която не е необходимо дори да избухне, подобно на чл. 69 от Конституцията. Със своето тихо и невидимо излъчване този член всъщност гарантира леталния изход за обществото ни, поразено от най-модерната и перфидна „лъчева болест“, която е слетявала народа и държавността на българина – ненаказуемостта!

Какъв парадокс! 30 години след Гладната стачка и след всички аргументи и основания записани в „Проекта за икономически растеж“, се срещаме с един своеобразен „Тун Пийкс“ на прехода. Нима предопределят реалността в живота ни, на които се наситихме, няма да ни накарат да се замислим каква е причината. Понякога „совите не са това, което са!“

Великите антиконституционалисти

Гладната стачка на 39-те депутати от пролетта и лятото на 1991 г., от която изминаха 30 години, е уникален феномен за източно-европейските преходи. Историята на VII Велико Народно събрание (1990-1991) като цяло бе белязана от непрестанните целенасочени усилия за ерозия на пределно трудно изгражданото се проконституционно мнозинство. Това бе велика битка за България. Битка, която БСП спечели, но не успя да развие.

Мирослав ПОПОВ

У нас уж „умерените сили“ започнаха да декларираха свръх либералната теза за „държавна без конституционно определение“. Широката обществена така и не разбира, че това е срещу нейните базисни интереси.

Българското радикално дясно. През 1990-1991 г., букет от отровни идеи с фокус подготвяната нова Конституция и дейността на VII ВНС като политическа институция, завладяха едно радикално дясно малцинство. Нацията се вслушваше в думите му и се автоинтоксинираше. Антиконституционната отрова се усвояваше добре от социалния ни организъм. Нито тогава, нито през следващите три десетилетия,

„Гладната депутатска стачка“, 30 години по късно

това малцинство не успя да надхвърли една трета от гражданите, но ефективно успяваше да блокира десетки позитивни обществени намерения и законодателни инициативи, като им противопоставяше сатанизирани конституционни бълфови. Крайната десница си спечели свободата да работва общественото мнение с всички сили и средства, по всички информационни и образователни канали. В началото, под фалшивия флаг за борба с „грандиозната фалшификация на „Избори 90“, а след това - за „комунистическата“ („дертлловската“ и Дертлив-Лилов) Конституция. В България избуя радикален антиконституционализъм, който блокира сериозния политически и юридически дебат през следващите десетилетия. В Европа има и по-десни партии, но толкова шандала, както у нас, май няма.

Мистификациите и сатанизацията по време на ВНС тежиха по няколко линии: срещу БСП като история и като съвременност; срещу проектите за нова Конституция, които не идваха от дясно (десницата из-

общо не предложи свой официален проект), и въобще срещу всяко смислено решение, което ВНС предстоеше да вземе. Още през първите седмици от живота на Седмото ВНС, мощно избухна усилията органът на учредителната власт да бъде дискредитиран и в последна сметка да бъде разпуснато събрание, без да изпълни мисията си. Денят на напускане на парламента е ярка

черно-кафява дата

в националния ни календар. Това бе опит за убийство на проходащата българска демокрация.

Широката обществена се оказа податлива към инсинуативното представяне на парламентарните развития и конституционния дебат.

Една илюстрация - хора без строги политически убеждения, цялата десница и някаква част от интеллигентските среди, с охота възприеха ироничния жаргон към избраниците: „те, Великите“. В България избуя радикално десен антиконституционен популизъм и той не е преодолан и днес.

Проконституционните сили в последна сметка надделяха - Конституцията бе подписана от 313 депутати от общо 400 - забележителен резултат, но в редакционните екипи на медийното съотношение бе друго. Способността за свърхмобилизация на антиконституционна платформа бе изключително силна.

39-те напуснаха ВНС с фалшивия претекст, че мнозинството там не желее да приеме Конституцията, че само се бави („да печели време“?). Обратно, левите и центристските депутати най-много желяеха да се приеме нов основен закон. Дълго след 12 юли 1991 г., 39-те отхвърляха Конституцията, защото била „недемократична и комунистическа“. Подло!

Гладната стачка не успя, но отровните последици от нея не бяха преодолени. Конституционният nihilизъм и днес витае. И тогава - преди 30 години, и днес левият парадокс е този: левите сили поддържат обществено по-продуктивни, правилни позиции, но не съумяват да ги отстоят пред обществеността. Левите позиции

остават някак на „Позитано“ 20, в „ДУМА“, сега и в БСТВ, но не достигат до двете трети от нацията.

Част от гласуващите депутати от СДС. Прави от ляво на дясно: Александър Йорданов, Едвин Сугарев и Йордан Василев. Седнаха: Георги Марков (в средата) и Владислав Даскалов (вдясно).

Когато през първото полугодие на 1991 г. VII ВНС изработи новата демократична Конституция и, когато на 12 юли 1991 г. я прие, тя бе съставена и оценена съобразно най-добрите образци на европейския конституционализъм, на европейските парламентарни републики. Като текст и като нормативен субстрат, тя е съзвучна с основните демократични конституци-

онни принципи и постижения на съвременния свят, хармонизираща и възпроизвежда основните международноправни актове за правата на човека. Но се оказа, че това съвсем не е решавало при изграждането на обществената преценка за нея. Обществено неразбирани и бруталният негативизъм спрямо Конституцията, по правило, вземаха връх във

всички публични (т.е. медийни) дискусии. Най-важната особеност при приемането и утвърждаването на Конституцията от 1991 г. е, че тя бе подписана и приета без да бъде спечелено обществото, без да се състои дебатът за новите идеи в нея, за нейния демократизъм и пропазарност, и в този смисъл - за нейния „несоциализъм“,

и в управлението.

В България през тези 30 години, формации и дейци на десницата, оспорваха по принцип правото на левичката да участва в дебата,

да предлага политики, да управлява. Това е най-важната причина за националните провали в прехода.

Конституцията бе оценявана и в началото, и по-късно, „като цяло“, като документ за институционалност, съставен от едни политически сили - подписалите я. Следователно, тя бе приета за политически проект с подозрението, че е създаден текст, влизаш в разрез с интересите на останалите политически тенденции. Новите идеи, които влязоха в нея, дадоха на българския народ многобройни възможности за демократични действия, които хората в други западни общества са получили след десетилетни тежки дебати и остри социалнополитически борби. И там те са се научили да ги ценят и пазят, докато у нас много хора ги възприеха някак като „стуснати отгоре“, „гаром“, създали се сякаш от само себе си. Новите държавноправни идеи се създават в хода на дебати, при оспорване и неизбежни сблъсъци.

На стр. 5

От стр. 1
"Руско-американските отношения до известна степен се превърнаха в заложници на вътрешнополитически процеси в самите Съединени щати. Надавам се това да приключи някой ден. Имам предвид, че основните интереси в областта, най-малко на сигурността, стратеги-

ето и конфронтацията с Русия създават нестабилността в САЩ като национална държава, и това ще принуди Вашингтон да привее двустранните отношения в минимално достоен вид, т.е., да се установи диалог по различни теми и на различни нива.

Оттук започва обаче втората

ческата стабилност и намаляването на опасни за целия свят оръжия, са по-важни от настоящата вътрешнополитическа ситуация в самите Съединени щати."

С други думи Путин се надява, че не американските национални интереси, а по-нататъшното нарастване на напрежени-

част от формулата на Путин, в която той говори за много по-фундаментални проблеми в отношенията:

"Нямаме разногласия със Съединените щати. Те имат само едно изискване - искат да съдържат развитието ни и говорят за това публично. Всичко останало е производно на тази по-

ЗАЩО ПУТИН НЯМА

зиция. Както ограничената в икономическата сфера, така и опитите за влияние върху вътрешнополитическата процеса в нашата страна, опирайки се на сили, които те считат

да управлява света, отстранявайки или съдържайки всеки, който ги е предизвикал или се е оказал малко по-силен.

А в случая с Русия, за да успеят да я съдържат, американците

не просто смяна на властта, а промяна в посоката на движение на страната, веднага се обявява за нарушение на демократичните норми - т.е., тя се превръща в елемент на същата тази информационна война срещу нас.

Ако Путин не се съпротивлява на външното влияние - тогава, разсъждават те, постепенно бихме успели да формираме в неговата страна достатъчно голям отряд от непоколебими космополити, т.е. всъщност, пета колона. А ако Путин се съпротивлява - ние ще го обявим за диктатор и враг на демокрацията, ще затрудним общуването му с външния свят и ще настроим срещу него младите хора, които във всеки случай са по-податливи на външно влияние.

Така руснаците просто няма да имат добри ходове и ние ще ги вкараме в цугванг!

Приблизително към тази логика се придържа онази част от американските стратегии, които обясняват необходимостта от затягане на политиката на съдържане на Русия с факта, че рано или късно ще дойде „нова перестройка“ и „режимът ще рухне“. Дори и това да е след Путин. Америка умее да преследва дългосрочните цели си, и тя това го е показвала.

В началото на своята статия за „The Washington Post“, Майкъл Макфол, бившият посланик в Русия, предупреждава

се нуждаят от цял набор от мерки - от санкции и пропагандистки и дезинформационни кампании до всякакви опити за манипулиране на вътрешнополитическата ситуация.

Нещо повече, всяка защита на Русия от подобна намеса във вътрешните ѝ работи, чиято цел

за свои в Русия. Това е цялата история."

И е много по-трудно да се промени именно това отношение на Щатите към Русия, защото то се основава на убеждението на американския елит (на по-голямата и по-глобалистично мислеща част) в неговата изключителност и в правото

РАЗНОГЛАСИЯ С АМЕРИКА?

дава: „Байдън не трябва да се стреми да „подобри отношенията с Русия“. Вместо това Байдън и неговият екип, трябва да поставят конкретни цели в областта на сигурността, икономиката и ценностите, които биха искали да постигнат и да се подготвят за разочарование.

Неотдавнашната агресия на Путин в чужбина и дълбоководането на вътрешните репресии, правят подобно сътрудничество невъзможно. Съдейки по действията му, Путин не иска стабилни, предвидими или просто нормални отношения с Вашингтон. Той се нуждае от САЩ като враг."

И едва след това той препоръчва:

"Байдън и неговият екип трябва да разработят всеобхватна стратегия, която да предполага и понякога да води до сблъсъци с Русия на Путин. Тази водеща стратегия предполага укрепване на организацията като Интерпол, излагане на руската корупция на Запад, санкции срещу руски лица и компании в отговор на руската агресия в чужбина и спатиране на нови програми за популяризиране на демократичните ценности в Русия и региона.

Може да се наложат реформи и в методологията на между-

народните канали за медийно излъчване на САЩ, след като все пак Путин реши да закрие Радио Свобода в Русия.

... Да, откровен разговор в Женева за сътрудничеството и разногласията е жизненоважен. Но също толкова важно е какво ще направи Байдън след Женева, заедно с други страни, за да ограничи агресивното поведение на Путин в чужбина и да подкрепи онези, които все още се борят за свобода в Русия."

Въпросът тук не е в конкретния Макфол, а тъкмо в този стил да се залага на "борците за свобода". В края на краищата, това проработи веднъж - по време на перестройката, - защото да не работи и сега? Но има голяма разлика, дори не между 1980-те и 2020-те години. В епохата на Горбачов тези, които погребяха СССР, не бяха дисидентите, още по-малко - ориентираната към Запада част от елита, а самият генерален секретар на КПСС.

Макфол смята, че Путин се нуждае от Америка като враг. Впрочем бившият посланик само повтаря след нашите „борци за свобода“ тази теза. Те много обичат да разсъждават, че „властта специално експлоатира темата за растящата външна заплаха, за да отвлече вниманието на народа от вътрешните проблеми и да го сплотява около Путин“.

И ето, тук е проблемът: Путин не се нуждае от Америка

като враг. Пред него стоят съвсем различни задачи, както в страната, така и на световната сцена. Фактът, че при решаването им той трябва да влезе в конфликт със САЩ и поддръжниците им, не е следствие от на-

центричност: ние разбираме, че „светът по американски“ постепенно върви към края си. Изобщо обаче не подценяваме сегашните му възможности.

Нашата стратегия не зависи от скоростта на падането на

Майкъл Макфол, бивш посланик на САЩ в Русия.

шата агресивност, а от обстоятелството, че дори „майка на руските градове“ (средновековно название за Киев - б.пр.) и „дженджерните права на руските граждани“, вече са включени в зоната на безграничните американски „интереси“.

Путин и Русия се отбраняват, но вече не седят в дълбока защита, а все по-често преминават в контраатаки, естествено, използвайки слабостите на атлантистите, които са заети да съдържат Русия. При цялата огромност на нашите вътрешни проблеми, ние не използваме никаква американско-

„града на хълма“, защото ние си имаме вечни ценности (включително суверенитетът) и вечни национални интереси, най-важният от които е обединението на руските земи. Имаме и врагове - тези, които се опитват да ни подчинят на своята воля или дори просто да ни ликвидират като единна държава. Имаме и вечни съюзници.

Да, това са армията и флота. Затова е толкова символично, че в събота Владимир Путин откри паметник на император Александър III, който остана в историята с тези думи. Нещо повече, това е вторият паметник

на царя, в откриването на който взима участие президентът на Русия: преди четири години се появи паметник в Кримска Ливадия, където предпоследният император се починал внезапно през 1894 г.

И сега, 140 години след началото на управлението му, „императорът-автократ“ се завръща в Гатчина - на мястото, където е живял руският цар, който е едновременно и Миротворец, и автор на друга фраза: „Европа може да почака, докато руският цар лови риба“.

Да, при него делят и влиянието на Русия върху световните дела бяха много по-големи от сегашните, защото още не се бяха състояли двете ни национални катастрофи през 20-ти век. Путин често цитира този свой предшественик. Съвсем наскоро той припомни думите му: „страхуват се от нашата огромност“, може би защото тя могъл да се подлине и под друго негово признание: "Интересувах се само от благосъстоянието на моя народ и от величието на Русия."

Коментарът на президента, в петък относно разговори за евентуалното блокиране на уебсайта му в глобалните социални мрежи, може би би звучал така:

"Не ми пука дали някой някъде ще ме блокира. Друго нещо е по-важно за мен: доверието на руския народ в качеството ми, в което се намирам сега."

Източник: РИА Новости

ЗА БЪЛГАРИНА "РЕФОРМА" Е...

От стр. 5

Мисля че всеки грамотен човек може сам да се убеди, че казаното се отнася в пълна степен и за президента, и вицепрезидента, и за конституционните съдии, и не само за тях. За колективните органи - също. Нима се забрави фарсът с „процеса срещу Софийски“?

Ето така, всеки грамотен човек може да разбере какво лежи в основата на безнаказаността по „висшите етажи на властта“ в България. Не ме гледайте толкова учудено, точно това казвам - в основата е Конституцията на Република България.

- Излиза, че тези хора могат да извършват особено големи престъпления, престъпления срещу народа на България, срещу българската държавност, и то „законно“?

- Точно така. Българската Конституция е „гарант“ за извършване на „законни“ престъпления от представителите на Официалната власт, от Туземната Колониална Администрация на България!

- И кога ще свърши всичко това?!

- Ще свърши, когато формално „свърши“ и България. Фактически тя не съществува!..

- И нищо не може да се направи, така ли?

- Кой да го направи? Туземната Колониална Администрация на България? Или нейните „кадровци“?! И защо? Вие ли не знаете как стигнахме дотук? Нима бе случайно, или поради грешки?!

Вижте само демографската картина - сега и в перспектива. Изнасят се данни, че във от България работят повече българи, отколкото в самата България! Сериозно е изменен етническият и верският състав, така че стромолясането предстои...

- Няма ли и други фактори, които да окажат натиск? Медиите не могат ли да променят нещо?

- Медиите ли? Журналистите? Е, някога имаше медиите и журналисти. Сега всичко е под бутуша на пиар индустрията, медиите се превърнаха в пиар

фабрики.

Хайде, да не се лъжем, светът, в който живеем днес, няма нищо общо с демокрацията. Днес живеем в Постдемократичен свят. По инерция и за удобство, и най-вече за манипулация на съзнанието, се използват понятия от демокрацията, но те са абсолютно изправнени от съдържание, защото не им съответстват реални обекти и субекти.

- Дано не Ви прозвучи банално, но обикновените хора не могат ли да направят нещо?

- О-о-о, едва ли! Имам чувството, че сме в Ореловия роман „1984“! Като сте го чели, има ли според вас, надежда в „пролитите“, а?! Ще ви отговоря косвено, с една моя закачка във фейсбук. Ето какво написах: „Радио „Иван“ твърди, че медиите са се превърнали в пиар фабрики. Каква е основната продукция на пиар индустрията? Отговор: пиар индустрията работи единствено по програмата СКИН (СКИН е аббревиатура на „Синдром на култивирана

интелектуална недостатъчност“). Програмата е разработена, за да обслужва Истинската Власт в условията на Постдемократичния свят, честно свързан с понятието „Нов световен ред“.

В този ред на мисли може да перифразираме едно от култовите определения на проф. Ноам Аврам Чомски така: „За Постдемократичния свят (Новия световен ред) СКИН е това, което е медийната пропаганда за демокрацията“. (С най-голяма почит към проф. Чомски!)

Та това е положението с „медийните“, това е положението и с „пролитите“, и сега да припомним какво каза преди време един „виден представител“ на ТКА: „Аз съм прост и вие сте прости и затова се разбираме!“...

- Да, доста тревожно и дори смазващо за финал на разговора ни, г-н Ценов...

- Не се разстройвайте толкова, бих искал да завърша следния начин. Дотук посочих как Конституцията гарантира „законност“ за извършване

на особено тежки престъпления, водещи до заличаването на България. Но като имаме предвид, че цялата законова и нормативна уредба трябва да следва, и следва, както буквата, така и духа на Конституцията, лесно можем да си обясним случващото се в коя и да е област - селско стопанство и индустрия, социалната сфера (трудоваправни отношения, пенсия и медицинско обслужване), образование, наука и култура, банково-финансова система, армията... дори спорта.

И за всеки нормален и честен българин думата „реформа“ е синоним на разруха! Планирана и „законна“ разруха! Така че все пак хората разбират за какво става дума. После - ще видим.

- Благодаря Ви, г-н Ценов, надявам се да започнете по-често да пишете, в „Нова Зора“ не би отказала трибуна за анализите Ви. Благодаря за този разговор.

- И аз благодаря.

24 ноември - 9 декември 2015 г.

д-р Радко ХАНДЖИЕВ Bulgarian Press Pool-Budapest

Преди близо две десетилетия публикувах текст с подобно заглавие в столичен всекидневник. Отзвукът на такъв фундаментален проблем като възможността Върховният суверен - Народът, да отзовава народни представители бе слаб; в отзивите не липсваха упреци към автора, че излага невъзможни, утопични предложения. Това не ме изненада: считам, че тогавашният въпиющ упадък на националното ни правосъзнание е достигнал връхната си точка; и че след осъзнаване измамата за „800-те дни“ на бившия цар-премиер, специалистите поне, ще се обърнат към по-сериозно шудиране разпоредбите, разписани във Върхов-

ВЪЗМОЖНО ЛИ Е ДА БЪДАТ ОТЗОВАВАНИ ДЕПУТАТИ?

ния ни закон.

Оказа се, че съм се заблудил. Антиконтитуционната „вакханалия“ продължи да се отприщва с нова сила. Изискването за професионализъм, морал и почтеност на депутатите окончателно бе забнето под килмите на Народното събрание. Законите продължаваха „да се пишат“ от лобисти, ако така политкоректно могат да бъдат наречени поставените лица на организирани престъпни групировки, в това число и народните избраници, които просто трябваше да ги „отгласуват“. За което мълвата твърди, че са получавали „бонуси“ с петцифрени измерения от същите тези мутри. „Правилните“ меди горещо аплодираха тази вакханалия. Е, намираха се и такива, които под сурдинка споделяха, че може да не е морално, но е закононо, щом е „отгласувано“ от народните ни, божем, представители...

Самодейността достиг-

курор проф. д-р Никола Филчев по друг повод. В тази обстановка провалът на XXXV Народно събрание бе повече от предиз-

вестен. Сега, когато на 11 юли предстоят нови парламентарни избори, считам за потребно да напомня на онези, които се кандидатираат, че

• при предстоящото закономерно създаване на легитимни устройствени и процесуални правила на съдебната власт (аргумент от чл. 8, във вр. с §3, ал. 2 на ПЗР на КРБ), както и изборност на магистратите от Върховния суверен - Народа (аргумент от чл. 8, във вр. с чл. 117, ал. 2 на КРБ), в съответствие със запояданите в Конституцията основни начала и прогласената още в преамбула решимост „да създадем демократична, правова и социална държава“;

Депутатът ще трябва да носи материална и евентуално наказателна отговорност, когато гласува актове, които увреждат интереса на гражданите и обществото, подлагат на риск националната сигурност, потъпкват суверенитета на Република България.

И така, могат ли да се отзовават депутати?

На стр. 8

В момент, когато ЕС се тресе от скандала с подслушванията от Националната агенция за сигурност на САЩ (NSA) на европейски политики от канцлера на Германия Ангела Меркел, през министъра на външните работи Франк-Валтер Шайнмайер, до бившия лидер на германската опозиция Петер Шайнбрук и висши норвежки, шведски и френски политици и държавни служители, евродепутатите на ГЕРБ/СДС изпратиха донос до колегите си от Европейския парламент (ЕП) и ЕК. В него те твърдят, че служебното правителство и президентът Радев застрашавали демокрацията в България и нейната евроатлантическа ориентация като прилагали методите на комунистическата полиция и провеждали чистка с реваншистки намерения в службите. Те твърдят още, че Служебното правителство било свързано с олигарха в изгнание Васил Божков и подготвяло терена за втория президентски мандат на Радев.

Писмото на евродепутатите буквално повтаря измислиците, разказвани от Бойко Борисов, Даниел Митов, Тома Бумов, Десислава Атанасова, Румяна Коларова, Антоанета Христова, Юлий Москов, Стойчо Стойчев, писателя Христо Стоянов и други щатни и нещатни „говорещи глави“ на бившата управляваща партия. А именно, че служебното правителство на Стефан Янев служи като предизборен щаб на президента, подлагайки на натиск всички, които се борят срещу агресивната политика на Русия. Очевидно е, че не става дума за случайно съвпадение в оценките, а за изпълнение на директива, спусната от самия „Лидер“, подобно на каменните скрижали с Десетте

Петко ПЕТКОВ

Божи заповеди.

Но, като стана реч за това, че демокрацията у нас била в опасност,

нека да запитаме авторите на тази уйдурма: що е това демокрация? Ако те кажат, че демокрация означава власт на народа, да им напомним, че родината на това понятие е Древна Гърция. А там под демос, сиреч народ, разбирали само свободните граждани. И то от мъжки пол. Жените не само не са имали право да участват в управлението на полиса, но даже мерачите им за това са били окарикуирани от Аристофан в „Жените в народното събрание“. Там въпросните дами обмислят как да превземат народното събрание, като откажат да споделят леглото със съпрузите си, докато не получат правото да законодателстват наравно с мъжете. Обаче, една от героините на Аристофан се пита: „Това чудесно го измислихме. Едно не проумявам: как така ще вдигаме ръцете си при навика да вдигаме краката си?“

Толкова за античната гръцка демокрация. Нейните създатели не са и сънували, че някой ден ще се появят политици като Бойко Борисов, които демонстративно ще отказват да се явят пред народните избраници. И дори ще наричат председателя на парламента „проста

МАФИОКРАЦИЯТА Е

кърджалийска п...а“. Миналата седмица служебният вищеприемер и министър на външните работи Бойко Рашков преразказа думите на един бизнесмен, когото Борисов залпашил, че близките му няма да разберат, че ядат неговото месо. Дали депутатите в ЕП и еврокомисарите чуват за пръв път за зловещия хумор на „Лидера“ на проевропейската партия ГЕРБ, която е член на ЕНП? Отношението им към поредния антибългарски донос ще покаже истинската стойност на прословутите „евроатлантически ценности“. Не може да осъждаш Лукашенко, Путин, Орбан или Башар Асад като „диктатори“, а да не виждаш как се държи авторитарният бивш премиер на „европейска“ България. Не залпаши ли той опонентите си с юнаците на ГЕРБ, които шели да ги преследват като „какали“? Направи го още в нощта след изборите от 4 април, застанал до една стена и един джип, голглав под мокрия сняг в Баня. Реакцията му на извършените от служебното правителство смени по върховете на службите, държавните агенции, комисии и банки, въпреки многобройните доказателства за извършените от тях закононарушения и злоупотреби, и показателна. Най-вече, за зависимостта на тези структури от герберската власт и създадения от нея

„Модел Борисов“.

Все едно, че трите правителства на Бойко Борисов не са сменяли областни управители, полицейски началници, шефове на служби и агенции, назначавайки на тяхно място свои верни „калинки“. Като бившия шеф на ДАНС Дими-

тър Георгиев, завършил счетоводство и контрол, за да бъде взет от Цветан Цветанов и назначен за заместник-министър на външните работи, преди да оглави ДАНС. Това ли е професионализмът на натренирените от служебното правителство гербави „калинки“? И недоразумението, което имаме като шеф на ДАНС, казва, че си отива „с гордо вдигната глава“. Обяснявайки уволнението си не с четиримесечния неплатен отпуск, разрешен му от Борисов малко преди да встъпи в длъжност служебното правителство, а с разбиването на руската шпионска мрежа в България. Да сте чували контраразуването ни да е заловило някой турски, американски, британски, или френски шпионин? Затова пък то най-усърдно подслушва български опозиционни политици, в това число и критичния към управлението на Борисов държавен глава Румен Радев. Някой разследва ли главния прокурор Гешев за пуснатия от него аудиозапис от разговор на президента Радев с командира на ВВС генерал Цанков Стойков? Кой, ако не ДАНС и ДАТО е направил този запис? За никого не е тайна, че службите ни за сигурност подслушват по заповед на премиера, и унищожават незаконно материали от използваните СРС, надявайки се, че са заличили своите следи. Нищо, обаче, в природата не се губи, включително и информацията за подслушванията. Затова е целият вой на ГЕРБ около този скандал, който смъква „демократичната“ опаковка на „мафиокрацията“, наречена „шайка“ от политолога Антон Тодо-

ров, преди присъединяването му към ПГ на ГЕРБ. Да приемеш такъв човек в редиците си е по-значен за заместник-министър на неговите квалификации за „шайката“. Остава сега ГЕРБ да оправдаят подслушванията с това, че и Националната агенция за сигурност на САЩ (NSA) е подслушвала политики от страните-членки на НАТО и ЕС. За което е сътрудничила и военно-разузнавателната служба на Дания.

Оказва се, че когато се каже, че НАТО и ЕС са

общности на „споделени ценности“,

се има предвид споделянето на шпионска информация, събирана в пълно противоречие с европейските и националните закони. А дали NSA не е подслушвала и български политици, за да бъдат шантажирани и принуждавани да повтарят това, което им диктуват от Вашингтон? Известно е какво беше написал за Борисов бившият американски посланик в София Джон Байърли. А именно, че Борисов е човек с тъмно минало, когото САЩ трябва да направляват. Един вид „кучи син“, но техен „кучи син“. Колко пъти в докладите на ЕК и Държавния департамент на САЩ за България се напомняше за ендемичната корупция и подчиняването на всички власти на изпълнителната? Да не би в ГЕРБ да са признали основателността на тези оценки? Не, бившият заместник-министър на външните работи Георг Георгиев дори обяви казаното от двама члена на Сенатската комисия по външните работи за тяхно частно мнение, което не било санкционирано официално. А единият

В ОПАСНОСТ!

дори бил разследван за корупция! България е сочена за най-бедната, най-корумпираната, най-умиращата нация в ЕС и дори в света, но за гербероните това са клевети на враговете на демокрацията у нас. Бедността и корупцията били субективно усещане, а високата смъртност е дължала на честната статистика, за разлика от други страни, в които криели истинските цифри за заболяемостта и смъртността от коронавируса.

Но ето че отвъд Атлантическия океан долетя смразяващата новина, че САЩ налагат санкции на Васил Божков, Делян Пеевски, Александър Манолов и други български олигарси и бизнесмени, като в духа на „Закона Магнитски“ замразяват авоарите им. Причината за тези санкции пак е корупционната практика у нас, като за Божков се казва, че е давал подкуп на „действащ партиен лидер“. Конкретно име не беше посочено, но по принципа гузен негонен бяга, Бойко Борисов се разпозна и от ГЕРБ организираха брифинг на 3 юни, за да се оневинят предвартително. Само че театърът, който устрои, още повече затвърди съмненията в техните „високи морални стандарти“. От несвързаните тиради на Борисов излезе, че администрацията в Белият дом и Министерството на финансите на САЩ наказват въпросните коруптори, благодарение на дългосрочното сътрудничество с правителствата на Бойко Борисов. „София и Вашингтон, верни във борбата!“ Борисов се закле, че ГЕРБ не са пипали и една стотинка от Божков и дори се прекръсти, понеже бил „на-

ниел Митов също не пролича, че е разбрал „намека“ на Големия Бял брат. „Вчерашните събития са логично продължение на завяките на администрацията на Байфън да подпомага укрепването на демократичните институции в партньорските държави и да препратва корупционните практики, идващи от враждебни държави“, каза новоизлюпеният герберон. Значи, корупцията в България идва от „враждебни държави“, а не е местно производство! Само че Херо Мустафа е

прос КРБ не дефинира конкретно. Очевидно и тук Върховният законодател ни е оставил възможност за широко тълкуване. Може да се приеме следователно, че всеки дееспособен български гражданин е в правото си да поиска предизвикване на подобна процедура. Това свое право той черпи от неотменимата разпоредба на чл. 45 във вр. с чл. 39, ал.1 на КРБ: „Гражданине имат право на жалби, предложения и петиции до държавните органи.“ Изразът е изчерпателен. Всеки гражданин има право да сезира всички държавни органи – вкл. Народното събрание със законодателни предложения; както и Конституционния съд (КС) с предложения, с които напри-

мерно, че оспорва доколко действително даден депутат са съвместими с длъжността му на народен представител. А КС е длъжен мотивирано да се произнесе дали от представените факти и обстоятелства може да се направи извод за депутатска несъвместимост или не.

Описаната процедура видимо е твърде тромава и поражда съмнение относно нейната приложимост. Сериозен пропуск е и липсата на ефективни санкции, когато на гражданите се отказва директно да се обръщат към Конституционния съд, въпреки че това право изрично е гарантирано в чл. 45 на КРБ! Нека напомним на почитаемия КС, че доколкото това право е неотменимо, във

втрешната йерархия на КРБ то стои над останалите разпоредби, вкл. над разпоредбата на чл. 150!

Остава да се надяваме, че избраното на 11 юли 2021 г. XXXXVI Народно събрание ще съумее да събере квалифицирано мнозинство от сърцати, патриотично ориентирани, социално мотивирани и с конституционна грамотност народни представители, за да осъществи така жадуваната от всички смяна на системата. И на първо място – създаването на легитимна съдебна власт!

Редакцията на в. „Нова Зора“ публикува настоящия текст като мнение на своя изтъкнат сътрудник д-р Радко Ханджиев и е готова да предостави място и на други автори по темата.

От стр. 7

Всеки грамотен гражданин, не само правник, при внимателно изучаване на Конституцията веднага ще забележи, че никъде във върховния ни закон няма забрана избирателите да изключват свой избраник от парламента. Ако Върховният законодател – Седмото Велико народно събрание – бе поискал това, щеше да го запише изрично в КРБ, така както в чл. 129, ал.3 е разписал несменяемостта (но не и ненаказуемостта) на представителите на съдебната власт. Правото да отзовава, Народът черпи от основополагащия чл. 1, ал. 2: „Цялата власт произтича от народа. Тя се осъществява от него непосредствено и чрез органите предвидени в тази Конституция.“

Очевидно народният представител не е абониран за 4-го-

дишен мандат. Срокът му е делегиран, за да работи единствено в интерес на гражданите и обществото. Действията му не могат да бъдат в разрез с КРБ и законите на страната. И независимо, че тези действия той пречупва субективно през своята съвест и убеждения, длъжен е да се ръководи само и единствено от интересите на народа, което декларира и в клетвата си по чл. 76 на КРБ.

Интересите на народа, следователно, трябва да бъдат ръководещи за депутата всеки път, когато предприема каквото и да било. Той се е заклел за това и ако не постъпва така, се оказва клетвопрестъпник, т.е. извършва дейност, която по смисъла на КРБ е несъвмести-

ма с длъжността му на народен представител (чл. 68 на КРБ). Възраженията, че срокът му бил 4-годишен са ирелевантни. След като цялата държавна власт произтича от народа и се осъществява от него непосредствено, след като всички разпоредби на КРБ също имат непосредствено действие (чл. 5, ал. 2 на КРБ), Народът е в правото си да поиска незабавно отзоваване на всеки свой представител също така непосредствено и веднага щом прецени, че последният е престанал да му служи. Също като правото на упълномощителя да оттегля пълномощията си от упълномощения, кодифицирано още в римското право: Nemo plus iuris ad alium transferre potest

quam ipse habet (Никой не може да има повече права от предоставените му от друг!). Оттук произтича ограничение за придобиване на каквито и да е права и за всички останали по веригата – избрани или назначавани от пряко избрания за мандатодонител, когато действията им са в противоречие с интересите на Върховния суверен.

Ирелевантни са и възражения, че след като е избран с листата на дадена партия или организация, депутатът е длъжен да следва програмата на тази партия или организация. Съгласно чл. 67 на КРБ, народният представител представлява целия народ, не само своите избиратели. Обвързането

му със задължителен партиен или какъвто и да е друг мандат е недействително (чл.67, ал.1 на КРБ). Всяко следване на партийна повеля, когато това е в разрез с интересите на народа, е недействително. И ако е предположил да загърби дълга си в името на партийни интереси, ако е решил да абдикира от задължението си по КРБ да се ръководи само и единствено от интересите на народа, настъпва ситуация, при която е несъвместим депутатът за продължаване да пребивава в парламента като народен избраник. При установяване на депутатска несъвместимост, чл. 72, ал.1 на КРБ предвижда предсрочно прекратяване на пълномощията, на 4-годишния мандат.

ОТЗОВАВАНИ ДЕПУТАТИ?

Конституцията не дефинира конкретно какви точно депутатски действия могат да бъдат считани за несъвместими. Върховният законодател – Седмото Велико народно събрание, е предоставил по такъв начин на Върховния суверен на Народа, възможност за широко тълкуване. Несъвместими със статута на народен представител могат да бъдат всички действия, които не са мотивирани от интересите на народа (чл.76 на КРБ). Действията на народа, настъпва като народен избраник, гласуването на „законали“, утежняващи положенията на българските граждани; приемането на актове, които представляват

тесногрупов или индивидуален интерес, но не и обективната потребност; гласуване на „законали“, които не отразяват общата воля, не съдържат обективното право; както и приемането на открито ревизионни актове, като „данъчни закони“, които престъпват неотменимата разпоредба на чл. 60, ал.1 на КРБ: „Гражданине са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество.“ Или пък, когато депутатът системно не участва в работата на Народното събрание...

Каква част от народа може да оспорва действията на народните избраници? Един, двама, десет, хиляда? И този въ-

прос КРБ не дефинира конкретно. Очевидно и тук Върховният законодател ни е оставил възможност за широко тълкуване. Може да се приеме следователно, че всеки дееспособен български гражданин е в правото си да поиска предизвикване на подобна процедура. Това свое право той черпи от неотменимата разпоредба на чл. 45 във вр. с чл. 39, ал.1 на КРБ: „Гражданине имат право на жалби, предложения и петиции до държавните органи.“ Изразът е изчерпателен. Всеки гражданин има право да сезира всички държавни органи – вкл. Народното събрание със законодателни предложения; както и Конституционния съд (КС) с предложения, с които напри-

Проф. д-р Бончо АСЕНОВ

По стечение на обстоятелствата от няколко месеца се занимавам с едно краеведческо изследване на рода на жената до мен, произхождащ от село Славейно, Смолянско. Та покрай него трябваше да се запозная с историята на това славно комитско село, освободило се от османското робство през 1912 г. и дало не един и двама поборници за свободата на Родопите. То е известно и с това, че жаждата за знания е довела до придобиването на добро образование от неговите жители в различни области на науката. Само ще спомена, че селото е дало близо 100 лекари, че има академици и професори, инженери, архитекти, филолози, поети. Много са личностите от Славейно, с които селото, а и Родопите, се гордеят. Сред тях несъмнено най-ярко блести д-р Никола Чилев Райчевски, който израства като най-видния български индустриалец през първата половина на 20-ти век.

Ето накратко неговата биография:

Д-р Никола Чилев е роден през 1885 г. Завършил е основното си образование в Славейно (тогава Карлуково), а прогимназия в Чепеларе. След това завършва Търговската гимназия в Свищов (учил е една година и в Солунската гимназия), а после, със стипендия на Българската екзархия, става доктор по финансовите науки в университета в Ерланген (Германия).

От стр. 9

Иначе у нас под заплаха е не демокрацията, а мафиокрацията. Добре е избирателите да осъзнаят, че воплите на Борисов и ГЕРБ са знак на отчаяние, а не на сила. И, че ако сега не приключат с мафията – политическа и икономическа, тя ще ги приключи.

Боже, пази България!

И вразуми политиканите и техните класбори, за да не се отнасят към народа си по примера, даван им от Бойко Борисов и компания. Колко пъти той се бори с Библията, историята и логиката като прасе с тиква? Едва ли е прочел и две страници от Светото писание, но го цитира като дявола Евангели-

ЗА РАЗЛИКАТА МЕЖДУ

Той е първият висшест от Славейно, а и един от първите в Родопите. От 1911 до 1913 г. е счетоводител на Българската екзархия в Цариград. След това работи като banker и индустриалец. От 1914 г. е директор на цех за тюткал в Костинброд, който е основан от Българска генерална банка през 1912 г. Той го разработва и превръща в завод, на който става единствен собственик от 1934 г., когато го нарича „Химически заводи д-р Никола Чилев“. Практически от

Заводи „Никола Чилев“, Костинброд.

цеха за тюткал той превръща завода в комплекс от 12 предприятия, произвеждащи над 35 химически продукта, а също химически торове. За времето си това е най-големия химически завод на Балканския полуостров. В него са работили към сто инженери, техници, чиновници и около петстотин работници. Химическата му продукция се е пласирала и в чужбина. Заводът осигурявал поминък и бурно развитие на Костинброд и околните села. Произвеждани са тюткал, масло, грес и други химически продукти. Най-популярната продукция на завода са били сапуните за пране „Петел“ и тоалетните сапуни, пудри и паста за зъби „Идеал“, а също парфюмерийни изделия. За тяхното реали-

зиране Чилев за първи път в България използва рекламата чрез радиото и печата. В тази реклама дори е ангажирал поетеса Дора Табе. Три четвърти от приходите на общината в Костинброд са идвали от завода на Чилев. През 1936 г. неговият основен капитал е 10 милиона лева. Той е бил сред първите пет данъкоплатци в държавната хазна и е имал годишен оборот от над един милиард тогавашни лева. С част от печалбата на завода индустриалецът Чилев

алци и на Българо-американската камера. Занимавал се е с благотворителна дейност и е подпомагал финансово артисти и певци. Не е забравил своя роден край. Активно участва в дейността на родопските и тракийските организации. Помогал е много на Славейно в неговото развитие, а също на бедни ученици, гимназисти, студенти, селяни. В София и в Костинброд той е привлякъл много славейновци на работа, които остават да живеят там. Дава възмож-

ност на неговият по-малък брат Константин Чилев да получи завидно медицинско образование, да стане член-кореспондент на БАН и един от най-известните лекари в България. Имам е проект за изграждане на фабрика за преработка на картофи в Славейно и откриване на фонд от 500 хиляди лева за подпомагане на местното училище, но смъртта му не позволява да осъществи своите планове. Загива на петдесет и една години при автомобилна катастрофа, заедно с известната българска певица Христина Морфова.

След смъртта му завод „Никола Чилев“ се управлява от семейството му начело със сестра му Мара Селджобалова и сина Руслан Чилев. Те разширяват значително дейността на завода. Както Чилев, така

и неговите наследници влагат много средства за внасяне на машини от чужбина и преминаване от ръчно към автоматизирано производството на химическите изделия. Това увеличава много количеството и качеството на произвежданите продукти и превръща завода във водещ не само в България, но и на Балканите. Признателни костинбродци издигат паметник на Никола Чилев в двора на завода. Издават и биографична книга за него.

Какво става след 9 септември?

До национализацията заводът продължава да работи като частно предприятие. През 1945 г. собствениците му са подведени под отговорност като незаконно забогатели, а през декември 1947 г. е извършена неговата национализация.

Преди национализацията собствениците предприемат някои социални мероприятия, като започват изграждането на работнически жилища, на обществения, храната в стола става безплатна, разширява се медицинският пункт. През 1946 г. семейство Чилеви и управата на завода предлагат на Славейно да се построи почивен дом за техните работници в местността Хайдушки поляни. Те са отпуснали два милиона лева първоначално и са били готови да построят път от Рожен до Хайдушки поляни за тази цел. Идеята е била това красиво място да се превърне в бъдещ курорт. Под влияние обаче на местната партийна и отечественофронтовска организация, селото се отказва от предложението и по този начин изпуска възможността това място да се превърне в курортно селище подобно на Пампорово и да даде препитание не само на жителите на Славейно, но и на околните села.

речен на неуспех. Освен ако не е обременен с неограничена власт.

„И най-мъдрият си е малко прост“, така е озаглавил една от своите над 50 пиеси руският писател и драматург, един от създателите на руския национален театър Александър Николаевич Островски (1823-1886). Това заглавие без никакъв срам приписва на Уилям Шекспир лидерката на „Движение-21 век“, устатата Татьяна Дончева. Същата, която настояваше да стане съпредседател на коалицията „БСП за България“, а името на файтонната ѝ група да бъде добавено към това на голямата коалиция. Добре че пазарлъкът ѝ не мина. Поне от този срам се отървахме!

Умният винаги може да се преструва убедително на прост, но опитът на простака да изглежда умен и просветен, е об-

КОМУНИСТИТЕ И ДЕМОКРАТИТЕ

Когато завода в Костинброд е национализиран, неговите собственици, които живеели там в своя вила, били изгонени, а вилата преустроена за детски дом. Когато отиват в дома на Чилев в София, за да експропрират апартамента си като строителен работник и е бил изселван в Белев, а неговият внук Николай, се преселва в Австралия. Самият Чилев е заклеймен от „класово-партийни“ позиции като реакционер и чорбаджия, като експлоататор.

Каква е съдбата на „Заводи д-р Никола Чилев“?

След национализацията той бил преименуван в Държавни химически заводи „Георги Димитров“. Продължава да произвежда традиционната продукция на завода, без парфюмерийните изделия, които били прехвърлени към ДИП „Арома“ и без греста, която се поема от ДИП „Верил“. В завода се извършва веднага усилено преу-

От стр. 12

Когато видял, че от този замисъл не излязло нищо, той се превърнал в един от най-злитите гонители на християните, даже сам измислял нови изтънчени изтезания за тях и подстрекавал Диоклециан към още по-голяма жестокост. Църквата, основана върху мъченическа кръв, не само издържала гоненията, но и излязла победителка от тях.

След това главните противници на Църквата станали *гностицистките ереси*. Някои от тях изисквали краен аскетизъм, който отъждествявал тялото на човека със злото начало и с творение на демона, а други гностици изпадали в противоположната крайност: да създадат в руския национален театър Александър Николаевич Островски (1823-1886). Това заглавие без никакъв срам приписва на Уилям Шекспир лидерката на „Движение-21 век“, устатата Татьяна Дончева. Същата, която настояваше да стане съпредседател на коалицията „БСП за България“, а името на файтонната ѝ група да бъде добавено към това на голямата коалиция. Добре че пазарлъкът ѝ не мина. Поне от този срам се отървахме!

Могат да ни кажат: „Взгледите на гностицистките и теософите не са характерни за нашата Църква; ние вярваме в Християнство в Син Божий и Спасител на света.“ Но ние искаме да посочим друго - това, че термитите разсъдък по-високо от Свещеното Предание. Лъжемистичните секти подменят благода-

стройство, построяват се нови цехове, реконструират се машини и съоръжения, а остарелите се подменят, много операции са механизирани, внедряват се нови производства. Мощностите на завода се увеличават няколко пъти, производителността на труда също, а произвежданата продукция надминава многократно тази на завода на Чилев. Това важи най-много за сапуненото и масленото производство. Особено популярна продукция на завода в страната става сънчогледовото олио „Нива“. Неколкократното увеличение на основните фондове довежда до бързо разрастване и механизирани и на спомагателните цехове и отдели. Подобрива се нивото на образование на работещите в завода, повишава се тяхната квалификация чрез обучение в професионални курсове или двегодишна подготовка в Професионален учебен център, изграден към завода през 1972 г. Разгръща се рационализаторско и новаторско движение. Рязко се подобрява социалното положение на работещите в завода. Почти всички са осигурени със собствени жилища, построян е цял квартал с блокове за тях. Подобрено е медицинско-

то им обслужване. Детска градина за децата. Столова с питателна храна. Почивна станция на морето, за децата ежегоден лагер, почивки в курортите на страната. Подобрена е хигиената в цеховете. Осигурен е превоз за далечно живеещите. Изградени са зелени площи и градини в района на завода. Богата библиотека с читалня, модерна радиоприемна, организирана художествена самодейност, също спортна дейност. Костинброд до голяма степен се развива, расте и благоустроява благодарение на завода. За този трудов, обществен и културен живот в завода може да прочетете в книгата „Държавни химически заводи „Георги Димитров“ – възникване и развитие“, издадена през 1982 г.

Какво става със завода след 1989 г.?

Демократите от СДС и другите десни политически партии взеха властта и в България и бе установен капиталистическият начин на живот. От интернет разбрах, че заводът е бил приватизиран за 5 милиона долара, като към този момент само от износа на един кораб с 5000 тона от неговата продукция, са спечелени към

Д-р Никола Чилев

4,5 милиона долара, а неговите цистерни и халета са били пълни догоре с готова продукция. Не ми се иска да ровя в историята на унищожаването му на скрап и руини. Отидете в Костинброд. Заводът просто няма. Там е един гол терен, където стърчат само няколко празни силози. В историята останала и най-популярната негова продукция – олиото „Нива“.

Няма да коментирам. Подобни истории за съдбата на заводите в страната, наследени от социалистическо време, са стотици, да не кажем хиляди след 1989 г. Това, което искам да кажа, е следното: Чилев е построи и развил завода в Костинброд, за което го тачат и честват, преиздават биографичната му книга, заснет

БЕЗ ЦЪРКВАТА НЯМА СПАСЕНИЕ

тта на Светия Дух с душевни, емоционални състояния, психическа възбуда и екстаз.

По-нататък се появява нов враг - това е *теософията*, която казва, че всички религии са радиуси, насочени към центъра. За теософията не съществува една истина. Това е повторение на езическото многобожие. Христос се поставя в една и съща плоскост заедно със Зороастър и Буда. Християнството се обявява не за истина за всички народи, а за регионална религия. Съвременният *инкуманизъм* се явява частен вид на теософията, където принципът на равенството все още се разпространява във всички религии, а засега само върху християнските конфесии.

Могат да ни кажат: „Взгледите на гностицистките и теософите не са характерни за нашата Църква; ние вярваме в Християнство в Син Божий и Спасител на света.“ Но ние искаме да посочим друго - това, че термитите са се разширили под основите на Църквата. Корозията на църковното мислене вече е

започнала и християнството без Христа може да се окаже перспектива, вече реализирана в крайните протестантски секти. Когато термитите разрушават страдата, не бива да се успокояваме, че разрушенията са засега незначителни, че тези насекоми са малки по размер, а стените на Църквата са мощни и непокатими.

Да, термитите не ще се справят със самата Църква, защото тя е основана върху обещанията на Христа. Но колко съблани ще дойдат чрез тях в Църквата? Защо либералите така настойчиво искат да изменят църковната традиция, да се откъсне от Преданието, да съединят несъединяемото: Духа на Христа и духа на света? Защо те с такава настойчивост искат да прокарват реформи: промяна на календара, промяна на богослужебния език и т.н.? Ако от стената е паднал камък, лесно е да се измъкне и друг. Затова Православие то бива да се изменя, дори в това, което изглежда най-незначително. Модернизъмът и либерализъмът са врагове на християнството, с

които е невъзможно да се договори. Всяка отстъпка те ще възприемат като своя победа и още повече ще засилят натиска върху Църквата.

Най-опасното е това, че либерални идеи започнаха да проповядват хора, носещи раса. Вече в средата на самите православни свещеници може да се чуе полемика за това кое е по-добро - Православие то или Католицизмът, ще се спасят ли мюсюлманите или не, може ли да се получи Небесното Царство без кръщение и т.н. Това е същата теософия, само че в по-замаскирана форма. Който е казал: „а“, той рано или късно ще трябва да каже: „б“. Който днес яростно спори за това, че човек може да се спаси без кръщение, той рано или късно ще трябва да каже, че човек може да се спаси без Христа със собствените си добродетели. Нека да си спомним, че фарисеите считали, че вече са спасени чрез своите добри дела и произхода си от Авраам, а свършили с това, че не само отхвърлили, но и разпнали Христа.

е документален филм за него, една градина в центъра носи негово име и се води кампания за възстановяване на паметника му в града. Комунистите национализираха неговия завод, преследваха и репресираща семейството му, заклеймиха Чилев като експлоататор, но не разрушиха завода, а го разшириха и фактически продължиха делото му, макар и чрез държавата, което бе в интерес и на костинбродчани, и на страната.

Новите демократи разрушиха завода и го превърнаха в гъзна история. Направете си вие извода каква е разликата между едните и другите. И защо сега в Костинброд се отнасят с носталгия по времето, когато този завод им даваше и препитание, и сигурност в тяхното житие. Нещо, което срещаме по всички краища на страната.

БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО!

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Минчо МИНЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
Проф. д-р. ик. н. Бончо АСЕНОВ
акад. Васил ГЮЗЕЛЕВ
Виолета СТАНИСЛАВОВА (отговорен редактор)
д-р инж. Марин БЕЛОВ
Проф. д-р. Нако СТЕФАНОВ
акад. Николай ХАЙТОВ
ст.и.с. Румен ВОДЕНИЧАРОВ
Проф. д-р ик. н. Тодор МИШЕВ
Фотографи Борис Марков

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София
ул. Пиротска №3
тел.: 02 985 23 07
тел./факс: 02 846-50-01

ИЗДАВА
„Втора Зора“ ЕООД
Печат „Нюзпринт“,
София, ул. „Тимбава“ 100

БАНКОВА СМЕТКА:
Уникредит Булбанк
IBAN BG43UNCR70001519963494
BIC
UNCRBG6F

Примат се оригинали по стандарт 30 реда, 56 машинописни знака. Ръкописи не се рецензират и не се връщат.

Броят е приключен редакционно на 4.06. в 14 часа. Хонорари се изплащат в сряда и четвъртък от 13 до 15 часа
ISSN 1310-8492

БЕЗ ЦЪРКВАТА НЯМА СПАСЕНИЕ

„При нас, в Православието, е твърдо именно това, което се основава на светите Отци. При протестантите е друга работа... При тях каквото им дойде на ум, всичко влиза в работа.“

Св. Теофан Затворник (1815-1894), из „Душеполезни поучения“

Архимандрит РАФАИЛ
(Карелин)

През втората половина на нашето столетие, в столицата на Австралия Канбера, се случило нещо необичайно: многоетажната сграда на парламента, построена по всички правила и закони на техниката, изведнъж, без видима причина, започнала да пропада. Отначало учените не могли да разберат какво става. Не им се удало да установят нито подпочвени води, нито сеизмични колебания, но сградата продължавала бавно да се разрушава. Накрая се оказало, че под нейните основи се били заселили огромни колонии термити и в продължение на много години подкопавали основите ѝ.

Нещо подобно се наблюдава и в нашия църковен свят. Появиха се някакви невидими сили, които са си поставили за цел (може би дори без да съзнават това), бавно и упорито да изопачават и да дискредитират учението на Църквата, незабележимо подменяйки и изменяйки православния начин на мислене. Тези разрушителни сили действат в целия свят: те, без да се обявяват направо против догмите и каноните на Православието, искат да ги подложат на своя интерпретация, да им натрапят друг смисъл, да създадат адогматична религия - християнство без Христа, Църква без канони - и постепенно да доведат хората до убеждението, че цялото православно богословие - това са само по-късни надстройки над евангелисткото учение, че главното и основното - това е добротата и милосърдието, а останалото е безразлично.

Възниква реалното опасение, че в целия свят искат да създадат ново, либерално

Архимандрит Рафаил (Карелин) е роден през 1931 г. в Тбилиси, в семейството на инженер и учителка. През 1954 г. е ръкоположен за йеромонах. От 1975 г. преподава в Мцхетската духовна семинария славянски език, история на религиите, а после в Тбилиската духовна академия - славянски език, история на религиите, богословие и аскетика. Последно място на свещеническата му служба е храмът на св. Княз Александър Невски в Тбилиси. Занимава се с литературна дейност от 1988 г. Автор на книгите: „В ада на земята“, „В търсене на истината“, „Вектори на духовността“, „Падението на гордите“, „Тайната на спасението“ и мн. други. На български са издадени книгите му: „Без Църквата няма спасение. За митрополит Антоний (Блум) или как пояхва православният цвят на ствола на икуменизма и други слова“ (2004), „За Църквата и разкола. Православие и модернизъм. Други слова“ (2004), „Що е модернизъм? За какво ни търпи Господ? Символът и християнската символика и други слова“ (2004), „Изобличителни слова срещу половото развращение и греха на абортта“ (2005).

християнство, в което Самият Христос е представен не като Спасител на света, а като учител по нравственост, който чрез Голготската Жертва съвсем не е изкупил греховете на хората, а само е показал пример на самоотричане. Те искат да лишат християнството от неговите исторически корени, да унищожат неговата мистична дълбочина и вместо главната цел - богообщението, да поставят друга цел - служе-

ражение; самото покаяние те считат за някакво извращение, за безсмислено самоизтезание; продължителните молитви - за загуба на време, което би трябвало да се употребява за служене на ближния и т.н. Особено ярко тези тенденции се проявиха в протестантизма и неговият горчив опит трябва да ни отрезви и пробуди.

Исус Христос в сиянието на Небесната Слава.
Автор: Монах Моисей Светогорец

ние на хората, а в действителност - служение на човешките страсти.

Вече все по-високо се чуват гласове, че Евангелието не трябва да се разбира буквално, че аскетизмът - това е насилие над природата, вярата в съществуването на вечни мъки и демони е болно въоб-

Православието - това е духовна истина. Според либералите никакви истини не са нужни. Те считат, че за човека трябва да бъдат създадени условия, в които най-пълно да могат да се осъществят неговите желания, в това число и страстите му.

Евангелието - това е свет-

лина, която е трудно поносила за хората, потънали в пороци, и те се опитват или да

в това, всички свине да имат достъп до коритото с помия! Христос е казал, че светът лежи в зло. Истинската Църква и истинската вяра винаги ще бъдат гонени.

Езичниците са устройвали кървави гонения против християните също от позицията на хуманизма и либерализма. Те казвали, че християните са човекомразци, че лишават себе си и другите от радостите на живота. Предаността на християните към догмите на вярата езичниците считат за фанатизъм. При някои езически императори възниквали предложения изобращение на Христос да бъде внесено в Пантеона - храма на всички богове, и опитвали да се въведе почитанието Му като едно от божествата, т.е. да се съедини езичеството с християнството.

По време на най-страшното гонение против християните при Диоклециан, управителят на Витания Феликс написал книга, в която убеждавал християните, че между тях и езичниците няма голяма разлика и предлагал компромисно решение: християните да почитат Христа, но заедно с Него да почитат и езическите богове.

На стр. 11

ГЛАС

Александър ГЕРОВ

Небето със звезди поръбено,
с безмерната си пустота
висеше върху мен озъбено
и зинало като уста.

Морето гладно и сърдито
ревеше в своите пелени.
Разбиваха се във скалите
мъртвородените вълни.

И от крайморската градина
повяваше смразяващ студ.
Земята бе една пустиня
и целия живот - абсурд.

Във този грозен миг под кестена
едни прегърнати видях.
Чух глас и после се разнесе
чистосърдечен весел смях.

С ръка сърцето си притиснах
и бързо тръгнах във нощта
към своя дом, към своите близки,
към всекидневните неща.

И вече не ми беше тежко -
не беше ме от нищо страх.
А бях чул само глас човешки
и радостен момински смях.

угасят тази светлина по пътя на насилието, или да извратят смисъла на християнството. Докато съществува учението на Христа, светът ще бъде осъждан и изобличаван от него. А на кого от грешниците му се иска да вижда в огледало своето уродливо лице, да почувства, че философията на света - това е философия на свинарник, където главното благо се състои